

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIII

Reus Diumenge 4 de Desembre de 1898

Núm. 3.770

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. . . . . Ptas. 1
n provincies trimestre. . . . . 3'50
Extranger y Ultramar. 7
Anònims, à preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofré, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publiquin.

Farmacia Serra

12 ANYS

de continuades curacions y d' una acceptació general, son las millors probas pera demostrar que l'

XAROP SERRA

Oberta tota la nit

es lo millor remey pera combatre per crònica y rebelde que sia tota classe de . . . . .

TOS

La que paga més contribució de la provincia.

Ceps americans

Hort de D. PAU ABELLÓ (prop de la carretera de Tarragona)

ARRÉLATS SUPERIORS.—PREUS VENTATJOSOS.—AUTENTICITAT GARANTIDA.

Pera tractar, al mateix hort ó á casa del propietari, carrer del Roser, núm. 4.

CREMA LÁCTEA ROMEU

Reproductora de la llet

aprobada per la M. Iltre. academia Médich Farmacéutica de Barcelona.

Eficassment recomenada pera augmentar la llet á las Mares de familia, en cuants casos s' hagi retirat per disgust, fluixetat, etc. Ab son ús, tota mare pot criar á sos fills durant lo temps de la lactancia.

Dipòsit: Farmacia de A. SERRA, Arrabal de Sta. Anna, 80

REUS

Notas regionalistas al extranger

BÉLGICA

Dintre de poch será lley en la civilizada Bélgica un projecte que, si algun diputat espanyol s' atrevia á presentar á las Corts madrilenyas alguna cosa per l' estil, fins los porters del Congrés se tirarian demunt del *insensato*. Se tracta, segons un diari francès, del ús de la llengua flamanda devant la justícia militar. Somena la proposició á la Comissió parlamentaria, aquesta s' hi ha mostrat favorable. Dit projecte, entre altres coses, conté las següents declaracions: «Tot magistrat ó funcionari que colabori d' una manera permanent en administrar justícia en l' exercit, deurá coneixer en avant las duas llengües; la flamanda y la francesa. Tal es la obligació que las esmenas de la Comissió impositan al president del tribunal militar, al á sos subtituts y á sos suplents; al magistrat civil dels Consells de guerra y á sos escribens.»

AUSTRIA-HUNGRIA

La Cambra húngara s' proposa acreditar lo Parlamentarisme. En efecte, 'ls escàndols que cada dia tenen lloch en aquell *santuario de las leyes* son una proba palpable del grau d' avens á que ha arribat aixó de la «representació nacional», tal com las nacions modernes la practican. Allí, com per tot arreu ahont se sofreix encara l' falsejat sistema representatiu, se realisa aquell aforisme nostre, «tants caps, tants barrets», «com més son menos s' entenen». Y es natural que aixis sia. En la majoria dels Parlaments los diputats «representan» llurs passions, concupiscencias y envejias, en primer terme; y en segon, y encara en molt secundari lloch, se cuydan dels verdaders interessos del país. En los bons temps dels Parlaments mitjvals, especialment en nostra terra, s' observava la bona costum de deliberar los brassos per separat, y cada un segons sas especials aptituds tractava dels assumptes del país que «verdaderament» representava. Lo doctrinarisme modern ho ha entés d' altra manera, donchs, considerant á tots los homes iguals, tothom es bo pera tot. Y aixis va l' mon tan guapament....

Altirament, tornant als escàndols de la Cambra húngara, segons los diaris extrangers, la que hi hagué en la sessió del 22 sobrepujá á tot lo que s' ha vist fins al present. Lo ministre general baró Fejervary degué sentirse paraulas tan fortes com las de «lladre d' honoras»; «sou encara més porch (*schwein*) que l' baró Banffy», y altres *flors* per l' estil, que no es licit reproduhir. Es per demás dir que la sessió degué suspendres pera apaybar la horrorosa cridoria que *durant dotze horas* feu las delicias dels representats del país.

Las escenas tumultuosas de la Cambra tingueren son natural ressó en lo carrer, en los voltants del edifici de la representació nacional, ahont los estudiants cantavan, á grans crits, la famosa cansó del queife del separatisme húngar Mr. Kossuth.

Y tots aquests bulleus no tingué altre pretext que l' haver mudat de lloch lo monument d' Hentzi, ó sia, desde la plassa del castell d' Ofen al pati de la escola militar, creyent en aixó, com ja digüeram enrera,

Secció bibliográfica

«Fulls de la Vida»

Tart ha arribat á las mevas mans aquesta nova producció literaria de n Santiago Rusiñol, per culpa de la Administració de correus, ahont sempre s' acostuma á perdre lo que alguna cosa val y lo que ab més dalit un espera.

Per aquest motiu altres plomas de més valú y de més autoritat que la meva, que si algún nom s' ha guanyat en lo mon de las lletres es lo de desconeguda, primer que jo han judicat lo mèrit absolut de la obra y totas han sustentat igual criteri: que s' bona á tota ponderació y que en lo llibre s' hi llegeix full per full molta part de la vida de son autor, En Santiago Rusiñol.

No seré, donchs jo, qui m' aparti en aquestes ratllas de l' opinió unànime dels demás crítics que l' han judicada y d'aquellas altres personas que per més que no ho han escrit en lletres de motllo, al assaborir la poética prosa d' en Rusiñol y al ferse cabal de las magistrals descripcions d' algún dels seus quadros, han ap'audit fortament al artista y escriptor.

«Fulls de la vida» no tan sols es digna germana de las altres fillas d' en Rusiñol, «Anant pel mon», «Oracions» y «L' alegria que passa», sino que fins me sembla que en cada una d' aquellas impressions que 'ns conta de lo que ha vist y de lo que li ha succehit en la seva vida, hi há un sagell més particular y característich de la personalitat de qui las escrigué y per tant, que fou cuydada ab més amor y carinyo.

Pot ser m' equivoqui: més no sería pas per culpa meva, sino del estat psicológich que m' trobava quan per primera vegada vaig obrir lo llibre per la primera plana. Al lector, hi vareig llegir: «Si tullejant aquestes «fuls de vida» trobes potser que hi há mes planes d' hivern que planes de primavera;...» com si en aquellas planes no s' hi hagués de trobar una primavera eterna; poden ser y ni ha que ho son, *malalties del cos y melangies de l' ànima*, hi podem trobar *més casos de tisis, que arrencadas d' alegria*; pero unas y altres escrites en tan xamosa forma, no es possible classifi-

carlas dins de las de la *prosa* de la vida, al contrari, mereixen lloch distingidíssim en lo temple de la poesia y encarnada aquesta ab la bellesa més perfecta, per lley natural de la estètica, los hi corresponent un puesto á la primavera.

Si fugint d' aquestes ratllas d' introducció y obehint més á la nostra propia voluntat que á la indicació del autor, fém lo camí d' anar fullegant full per full, sense deixarnos una ratlla. trobarem que l' camí no pot esser més deliciós, sentirem com lo cor nos batega y despertan en nosaltres aquells dolços sentiments que necessitan de la carícia d' altres efectes iguals pera revelar-se. En «El Pati blau», per citar-ne alguna, aquella noya física, que á vegadas semblava una criatura y altres una velleta; aquella que encara no puncella ja s' desfullava, está dibuixada ab una riquesa de detalls que no sembla sino que la vegeu assentada á la cadira, ab la rialleta als llavis, esperant que l' pintor la trasladi á la tela.

Que l' quadro es sugestiu ho indica més encara, quan al acabament nos surt la familia d' aquell angel ab la pretensió de comprar «El pati blau» pera enviar-lo á un comprador de la casa, y respon, al indicarli que hi há el retrato de la noya:—La noia... la noia, rai: esbórrila.

Va fer molt be l' autor en acabar aquí.

Que podia dirloshi á aquella gent materialista que no 'ls hagués d' ofendre?

Y si l' quadro no fos més que un simbol de lo que passa en la vida practica en aquellas personas que tenen secas las fonts del sentiment y may han acostat sos llavis á la de l' Art. ¡quina lliassó més ben donada!

Ningú que passi 'ls ulls per «El pati blau» y s' fassi ben bé carrech d' aquells amena prosa, pot deixar de condemnar que en pahissos ahont se rindeix, encara que no molt, cult á la bellesa, hi hagi tan pocas mans que s' allargan pera ajudar á surar als pobres naufrachs (artistas) que s' enfonsan á l' abim d' aquest mar del art, més que per falta de mèrit y de coneixements, per falta de protecció.

FRANCESC COLOM Y ESCODA.

l'empèrator y rey, donar satisfacció als patriotes húngars, procurant ensemps conciliar la oposició existent entre magyars y austriachs.

Malgrat los esforços del emperador pera lograr la pau entre 'ls súbdits de son imperi, la passió política pot més que la voluntat y 'ls bons desitjos de Francisco Joseph. És més, a Hungría, especialment, lo partit de la independència pera res estima lo que fa son rey pera portar la tranquil·litat arreu.

Molts membres de dita agrupació han declarat que la Hungría no havia de celebrar l'aniversari de la coronació de l'emperador d'Austria en 1848, sino solament lo de proclamació de Francisco Joseph com a rey d'Hungría en 1867, protestant que s'obligui als noys de las escuelas húngaras a concorre als actes públics que tindran lloch pera commemorar aquell fet de la historia d'Austria.

ALEMANIA

La «Gazzete de l'Allemande du Nord» desmenteix las informacions publicadas per un diari silesiá que ha anunciat que 'l prímpcep Jordi-Guillém, fill del duch de Cumberland y net del difunt rey Jordi d'Hannover, estava a punt de pujar al trono de son realme, y que s'havia convingut un arreglo sobre aquest assumpto.

La negativa del diari alemany no ha de pendres al peu de la lletra, donchs es de tothom sabut cóm están disposadas las nacionalitats alemanas devant de la tendencia absorbent del govern prussiá.

CRETA

Segons lo «Standard», los almiralls han decidit que 'l grech sia d'avuy endavant la llengua oficial de la llibertada. Desde la evacuació del país per las tropas y funcionaris turchs, lo valor dels immobles ha duplicat y, reixent per tot arreu la confiança, se preparan los cristians y fins molts mussulmans acomodats a reconstituir sa conturbada pátria, procurant uns y altres entrar en vias de conciliació y bona armonía a fi d'assegurar-se una existencia pacífica y progressiva. En algunas poblacions a las quals hi han tornat los mahometants que n'havían fugit durant los últims aconteixements, han sigut ben acullits pels cristians, y moltes familias mussulmanas esperan obtenir los fondos necessaris pera tornar altra vegada a sas antigas llars.

Veu aquí, da bon principi, un dels beneficis que la autonomia ha reportat al país.

Després de doscents cinquanta anys de dominació turca, després de dos sigles y mitj de servitut, de su-pera deslliurarse, després de tan llarch martirologi, molta feyna 'ls ve al demunt als cretenchs pera reorganizar-se y portar a ésser un poble europeu. No hi ha dubte que ho lograrán. Ells han sapigut demostrar al mon que son dignes de la llibertat que acaben a la fi d'obtenir després d'haverla reconquistada amarant ab la seva sanch aquell hermós tros de terra helénica.

La epopeya cretenca es un bellíssim exemple de cóm se sab estimar a la patria natural y de quant possible es de ferse dels amos tiránichs y desbaratar las combinacions diplomáticas que crean ó matan a voluntat «patrias» purament gubernativas sense arrels de cap mena en lo cor del poble.

Lo poble cretench ha decidit instituir una festa nacional que 's celebrarà cada any anomenada «Eleuthéria» ó sia festa en honor de la llibertat, en commemoració d'haverse lliurat la isla de la dominació turca. Aquesta festa serà celebrada per primera vegada 'l dia que desembarqui a la Conca 'l prímpcep Jordi, gobernador de l'isla.

En aixó, com fa observar un diari francés, han imitat los cretenchs la costum que tenian los antichs grechs de fundar festas populars en recort dels grans fets relatius a la llibertat de sa terra, recordant la que instituhiren los Plateénchs en recort de la victoria sobre 'ls persas.

Mes, en aquest mont, generalment, una alegria sol anar acompanyada d'una tristesa. Los cretenchs havían issat en la isla sa bandera nacional, al costat de la de las quatre potencias, tan bon punt abandonaren lo país los soldats turchs. Consisteix dita bandera, símbol de la autonomia de la isla y dels desitjos de sos naturals d'unirse ab sa mare patria la Grecia, en un fondo negre, recort del dol que ha portat fins ara la patria, en lo qual hi campeja un petit quadrat representant exactament la bandera helénica, (blau y blanch, ab la creu al mitj). Més aixó ha pogut durar poch, porque la cuestió de la bandera, segons lo «Times», ha sigut resolta en favor de las pretensions del sultá, aixís es que la mitja lluna continuarà volejant a Candia y a Canea.

Aquest contratemps, ab tot, no priva als naturals de la isla de demostrar de mil modos son reconeixement a las potencias que 'ls han lliurat del jou mus-

sumá. Cada vegada que surten de la isla 'ls contingents europeus, los soldats extrangers son obsequiats pel poble del millor modo possible. Las donas sembran de flors los carrers per shont han de passar las tropas; la multitud aclama a las milicias llibertadores y 'ls presidents dels municipis obsequian als gefes militars expressantlos hi la gratitud del poble cretench.

PELEGRI CASADES Y GRAMATXES.

Comissió d'auxilis

10.ª Relació dels sócorros distribuïts durant lo mes de Novembre de 1898 per la Comissió d'auxilis de Reus als soldats ferits o malalts procedents de Cuba y Filipinas.

Suma anterior, 5.382'90.—Soldats que han rebut hospedatje: Marcell San Nicolás, de Alcañiz; Vicens Rosaleu, de Castelló de la Plana; Pere Castells, de Sabadell; Joan Fondos, de Calanda; Joan Pascual, de Vimbodí; Nicolau Galleda, de Benicarló; Joseph Cubells, de Flix; Joseph Raduá, d'Ascó; Joseph Fontfría, de Castelló de la Plana; Antoni Benagas, de Ternel.

24 soldats socorreguts ab dos pessetas y hospedatje: Carles Guàrdia, de Valencí; Joan Pallarés, de Poble de Masalaca; Jaume Pascual, de García; Ramon Espelta, de Capsanes; Marián Saladie, de Tivisa; Alfons Pujol, de Flix; Juliá Aduart, de Porrera; Valentí Blanco, de Burgos; Joseph Letamendi, de Oñate; Vicens Nabot, de Castelló de la Plana; Joan Gómez, de Ateca; Manel Martínez, de id.; Manel Abad, de Burriana; Vicens Cucarella, de Benicasim; Joan Navarro, de Valencia; Joseph Pozo, de id.; Francisco Viade, de Sarriá, Batista Bosch, d'Alcalá de Chisbert; Joan Carcelero, de Ternel, Joseph Coll, de Capsanes; Domingo Delgado, de Saragossa; Antoni Dieste, de Huesca; Marián Mani, de Vinebra; Joaquím Martínez, de Valencia.—Total que han rebut en metàlich. pessetas 48.

Calixte Vernet, de Masroig y Mateo Sancho, d'Ulldemolins, ab 3 pessetas hospedatje, 6.

Félix Curto, de Tortosa, hospedatje y 5 pessetas.

Ramon Ferré, de Granadella; Palmiro Casals, de Montroig; Joan Batista Cabré, de id.; Ramon Cansís, de Pobolea; Tomás Badía, de Montroig; Pere Serra, de Casas, d'Ulldemolins; Joaquím Siré, de Castellvell, y Pere Masdeu, de la Selva.—Total 10 soldats ab 5 pessetas, 50.

Joseph Padrol, de Vilaseca, 2 pessetas.

Joseph Ruana, de Fatarella, 7 idem.

CUPO DE REUS

Joan Ferrer, Antoni Sabater, Benet Pujol, Ramon Borbonés, Francisco Boltas, Joan Domenech, Mateu Rabasse, Antoni Guiot, Joseph Fostí, Jaume Font y Francisco Solé.—Total 11 soldats ab 5 pessetas, 55.

Joan Bové, 7 pessetas.

Antoni Deu, Gaspar Ribas, Francisco Gonzalez, Vicens Parisi, Salvador Vendrell, Pere Cunillera, Jaume Patau, Joseph Garro, Jaume Ferré, Joseph Pamies, Joan Domingo, Hermenegildo Yuste, Ramon Aguiló, Joan Jordá, Joan Mathen, Pere Pallejá, Bonaventura Torrents, Joseph Ferrer, Joan Canela, Antoni Viñas, Antoni Pòblet, Joan Gené, Ramon Ossó y Esteve Pujol.—Total 24 soldats ab 10 pessetas, 240.

Antoni Perminon, 12 pessetas.

Enrich Rodriguez, Joan Ollé, Manel Montferré, Joan Piñol, Joseph Mallat, Joan Pallejá, Joseph Vidal, Emili Banús, Pio Grau, Joan Anguera, Joseph Soler, Joseph Gispert, Isidro Fornies, Joan Blanch, Antoni Roig y Joseph Carbonell.—Total 16 soldats ab 15 pessetas, 240.

Jaume Sardà, Joan Ribé, Vicens Martí, Joseph Suredes, Joan Noet, Pere Catalá, Teodor Carnicé, Antoni Barbará, Joseph Marsal, Refel Figuerola, Daniel Rival, y Joseph Borrás.—Total 13 soldats ab 20 pessetas, 260 pessetas.

Rosendo Garcia é Isidor Jornet.—Total 2 soldats ab 25 pessetas, 50.

Honoraris especials al repatriat de Filipinas Joseph M.ª Casadó, 45 pessetas.

Compte limitat de la Farmacia Serra, 177'96 pessetas.

Compte de manutenció y hospedatje a variss posadas, 122'75.

Per un braguer pera 'l repatriat J. Carbonell, 5 pessetas.

Certificacions, 13'35.
Total pessetas, 6.728'96.

RESUMEN

Ingressat anteriorment,	ptes.	7339'46
Recaudació del mes d'Agost	>	469'00
	Pessetas.	7808'46
Total de socorros distribuïts fins la fetxa, ptas.		6728'96
Existencia en caixa, ptas.		1079'50
Reus 1 de Desembre 1898.—Lo Tressorer, G. Bar-tull.		

CRÓNICA

Observacions Meteorológicas del dia 3 de Desembre de 1898 FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Horas d'observació	Barómetro aneroide	Grau d'humiditat	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 h.	Estat del cel	Observ. particular
9 m.	758	71		4'6	Ras	
3 t.	757	68				

Horas d'observació	TEMPERATURAS			VENTS	NUVOLS	
	Máxima	Minim.	Ter. tip.	direcci.	classe	can.
9 m.	Sol. 24	4	9	O.	Cumul	0'3
3 t.	Sombra 15		13	O.		0'4

En nostra «Secció bibliográfica» del present número nos ocupém, de la obra «Fulls de la vida» d'en Santiago Rusiñoi, sense parlar dels dibuixos que la ilustren, tasca que prometém emprendre en altre número, donchs nostre parer es de que 'l treball de 'n Pichot, se mereix mes de quatre ratllas que eran las que podíam encabir en aquest número.

Ha mort a Tarragona lo senyor D. Joseph Batlle Vidal germà polítich y casi respectivament de don Eduart de Balle y de Rubinat, Marqués de Vallgoirera y de D. Pau Font de Rubinat.

D. Joseph Batlle distingit advocat de nostra ciutat vehíne, era desde fa poch temps Degá del Colegi d'avocats de la mateixa, actual diputat provincial, càrrech que havia exercit diferents vegadas, aixís com havia estat també president de dita corporació Provincial.

Arrobatat d'aquesta vida en una edat relativament joje, podí ser l'apoyo encara de sos fills als que estimava entranyablement, havent afectat profundament son cor la perdua d'un a ell, hermosa juveneta, que entrava en la primavera de sa vida.

La mort del senyor Batlle ha de deixar un buit irremplacable en sa ilustre familia, a la que aconsellém, aixís com als referits amichs una cristiana resignació pera soportar lo pés de tan immensa desgracia.

La empresa del Teatro Fortuny al objecte de proporcionar als senyors abonats y al públich, lo mes número possible d'atractiu a las representacions que hi dona la companyia del senyor Bueno, ha contractat al electricista Mr. Peters, qui 'ns donará a conixer algunas exhibicions de «Le Byographe», presentant una corrida de toros y audicions de «El microphone», ab cants dels millors artistes d'ópera, sarsuela y cants populars.

Aquest nou espectacle comensará lo vinent dimecres, y donada la bona acullida que li han dispensat los públics de las principals poblacions es de creure que serà del agrado del nostre.

La Associació Catalanista de Reus ahir va enviar al Excm. Sr. Majordom de SS. MM. lo següent telegrama d'adhesió al Missatge elevat a la Reyna en 14 del passat mes, per la Comissió Catalana.

«Excm. Sr. Majordom Major de SS. MM.—Madrid.—En nom de l'Associació Catalanista de Reus y sense abdicar en res de nostre programa regionalista que ab tanta fé y verdader patriotisme venim defensant per considerar-lo nostra única salvació, prego a V. E. fassi present a SS. MM. nostra adhesió al Missatge de la Comissió Catalana, puig veyém en ell un medi pera comensar la regeneració de nostre desmembrada Patria.—Lo President, Anton Serra.

En un cartell redactat en catalá s'anuncia un certámen literari humorístich ab lo títol de «Certámen dels Quatre Gats», en lo que 's concediran gran número de premis. La festa y repartició d'aquests tindrá lloch lo dia 31 del mes entrant en lo popular establiment que en Pere Romeu te en lo carre de Montesión. Forman lo jurat calificador dels treballs que s'envihin al citat certámen les distingits escriptors catalans don Joan Pons y Massaven, president; don Ferrán Aguiló y

Vidal, don Joan Maragall, don Enrich de Fuentes y don Víctor Brossa y Sangerman, secretari.

Aquesta nit se posarà en escena en la societat «El Alba» lo drama en tres actes «Vents d'oratje», original dels senyors D. Lluís Quer y D. Bonaventura Sanromà.

Los esforços del Alcalde Sr. Borrás para encarrilar la marxa de la administració del Municipi va tenint un felís coronament.

Aquest mes la major part dels empleats del Municipi cobraren sas respectives nóminas lo dia 31 del mes passat, quan avans sempre s'esqueya 'l cobro lo dia del 10 al 15.

Y segons tenim entés la paga d'aquest mes la efectuará avans de las festas de Nadal, pagant ademés a primers d'any nou una mesada atrassada.

Nostre particular amic D. Carles Casalá, empleat de telégrafos d'aquesta ciutat, després d'uns llochs examens y d'unas brillants oposicions, ha obtingut l'ascens a Oficial de 2.ª classe en servey en la nostra població.

Rebi nostra enhorabona.

En lo teatre de la societat «La Palma», aquesta nit tindrà lloch la representació de las notables pessas catalanas «Home a l'aygua» y «Cura de moros».

S'ha publicat lo número 18 de la important revista quinzenal «Catalonia», que conté un interessant sumari.

Para la plassa vacant de mestre de noys d'Ulldecona, dotada ab 1.100 pessetas, ha sigut proposat don Martín Nadal.

En la nit del 29 últim morí a Girona 'l jove escriptor catalanista Narcís de Fontanilles, després d'alguns dias de penosa malaltia. Havis conreuhut ab profit nostra literatura y obtingut diferents premis en certámens literaris. Era un dels joves de qui més podia esperarse para 'l pervenir de las lletras en general y especialment de la poesia catalana, y sa mort haurá sigut molt sentida en la comarca d'ahont era fill y fora d'ella, puig son nom era prou conegut ab tot y esser un dels més joves poetas. Sentim de tot cor la seva mort y doném nostre condol a la seva familia.

A últims d'aquest mes acaba 'l plasso que senyala l'artícle 28 de la ley de pressupostos vigent para acullirse als beneficis d'exempció de tota responsabilitat los contribuyents que durant éll declarin sa verdadera riqueza contributiva per fincas rústicas y urbanas que en la actualitat figurin ab menos ó cap en los repartiments; y com de no ferho pot irrogarselshi perjudicis si després se 'ls hi instrueix expedient de defraudació, creyém convenient cridar la atenció dels que 's troban en aquest cas pel que pot importarlos.

Aviat será somés a la firma de S. M. la Reyna 'l decret relatiu a la organizació del registre fiscal para la propietat urbana. Lo registre fiscal se limita a la propietat urbana y no a la rústica y pecuaria, porque 'l d'aquestas darreras está confiat als Ajuntaments per una ley y era necessari que altra 'l derogués para cambiar lo procediment. En las novas oficinas del citat registre 's donará colocació a més de dos mil entre gefes y oficials, los quals cobrarán sos habers una part per Guerra y altra per Hisenda. La part referent a la investigació 's reservarà als funcionaris d'Hisenda.

Lo celebrat escriptor catalanista don Manel Rocamora te acabat un cuadro dramátich en prosa que 's titula «Via tora lladres» y que 's basa en la cansó popular «Los Segadors», desenrotllentshi un assumpto patriótic. Molt desitjém veure aviat representada aquesta obra en un de nostres teatres.

Un regidor de la Corona ha presentat al Ajuntament, y aquest la aprobá, una proposició demanant que 's solliciti del govern la lliure entrada del blat de moro per los ports de Galicia y Asturias, ahont es necessari aquest cereal, no para la industria, sino para menjar.

La proposició aprobada abarca 'ls extréms següents: Dirigir excitacions a las quatre Diputacions de Galicia y a la Diputació asturiana para que fassin lo que sia necessari al objecte de conseguir la lliure entrada para 'l consum, del blat de moro en las respectives provincias.

Lo recaudat ahir en la Administració de Consums d'aquesta ciutat per diferents especies, puja a pessetas 1313'29.

Cinematógrafo Lumière, situat en lo carrer Llovera, (Padró), 49.—Funció tots los dias de las 5 de la tarde a las 12 de la nit.—Entrada general 20 céntims, preferencia 30; se cambian vistas diariament.

Los dias laborables se donan audicions de fonógrafo en cada sessió del «Cinematógrafo».

Varietats

Intima

D' un roser florit y ufá
Una rosa en vaig cullir
Mes ferida 'm vaig sentir
Per una punxa la má.

Roser es la societat
Que com aquell está ufá,
Que's bonich?—Es la vritat
Mes també que pot punxar.

MIQUEL BARBERÁ.

Secció oficial

Registre civil

del dia 2 de Desembre de 1898

Naixements

Dolors Pahí Sedó, de Ramon y Dolors.—Sebastiá Durán Fábregas, de Joseph y Teresa.—Manel Salvat Sardá, de Rafel y Rosa.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Cap.

Secció religiosa

Sant d' avuy.—Santa Bárbara.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Francesch

Avuy a dos quarts de vuit del matí tindrà lloch la comunió general en l' altar del Puríssim Cor de Maria y a las cinch de la tarde la devoció de las *beneidas avemarías*, a dos quarts de sis lo Rosari cantat per los congregants de Sant Lloís y dess-guida la Novena de la Immaculada Concepció.

Sant de demá.—Sant Sabas.

Secció comercial

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotisació a Barcelona a las 4 de la tarde del dia d'ahir.

Interior	5237'	Cubas del 86	51'75
Exterior	'	Cubas del 90	43'25
Colonial	'	Aduanas	85'
Norts	24'10	Ob. 5 0/0 Almansa	78'75
Fransas	26'20	Id. 3 0/0 Fransa	38'25
Filipinas	67'50		

PARIS

Exterior 41'70 Norts

GIROS

París 36'50 Londres 34'50

Se reben órdes para operacions de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors cotisables en Bolsa. Descompte de cupens y compra de monedas d'or de tots los païssos.

J. Marsans Roí

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona a las 4 de la

tarde d'ahir:			
Interior	52'35	Aduanas	85'
Exterior	57'	Norts	24'10
Amortisable	64'50	Fransas	26'15
Cubas 1896	51'75		
Cubas 1890	43'50	Obs. 6 0/0 Fransa	77'50
Exterior París	41'90	Id. 3 0/0	39'12

GIROS

París 36'50 Londres 34'50

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas del dia 2

De Valencia en 15 horas v. «Cervantes», de 296 ts., ab efectes, consignat a don Joseph María Ricomá.

De Barcelona en 6 horas v. inglés «Pinta», de 945 ts., en lastre, consignat als senyors Mac Andrews y companyia.

De Génova y esc. en 7 dias v. «Grao», de 1010 ts., ab efectes, consignat a don Antón Más.

De Garrucha y Mazarrón, en 26 dias pol. gole'a «Borigua», de 99 ts., ab efectes, consignat als senyors Sanromá y fill.

De Bilbao y esc. en 21 dias v. «Cabos Peñas», de 1.213 ts., ab efectes, consignat a don Marián Peres.

De Almería en 10 dias. pailebot «San José y su Amable Esposa», de 55 ts., ab efectes, consignat a don Joseph María Ricomá.

Despatxadas

Pera Londres y esc. v. inglés «Pinta», ab efectes.

Pera Cullera y esc. v. «Cervantes», ab efectes.

Pera Málaga y esc. v. «Grao», ab efectes.

Pera Marsella y esc. v. «Cabo San Antonio», ab ví.

Pera Marsella y esc. v. «Cabo Peñas», ab efectes.

Anuncis particulars

La pura veritat

¡Qué ja está firmada la paul!

¡Eh?

¡Que la comissió ja tornà!

¡Eh?

¡Que la Patti se casa per tercera vegada!

¡Eh?

¡Baves!

¡Que la casa PORTA ha rebut un nou assortit de corbatas de 1'25 pessetas una.

—Aixó sí que es la pura veritat.

Als Herniats

(TRENCATS)

Constituïeu una gran equivocació la que sufren la majoria dels herniats (trencats) al creure que qualsevol braguer comprat al etzar es suficient para retenir y fins curar las hernias, essent aquest error causa de moltas complicacions.

Per qui correspongui, no deuria permetres lo cinisme de certs mercaders d'ofici que, ab lo major descaro, se titulan «ortopedistas» y especialistas en lo tractament de las hernias, sense cap títul que justifiqui sa competencia, y, no obstant tenen lo «desahogo» d' anunciar en los periódichs la curació radical de dita malaltia, qual mecanisme descendeixen en absolut.

A las mares

Avans de sacrificar a vostres fills ab vendatge brut, incòmodo y perillós, consultéu ab vostre metje y ab seguritat os dirá que para la curació de las hernias de vostres fillets, lo remey més prompte, segur, net, fácil, cómodo y económic, es lo bragueret de «cautchouch» ab resort.

«Tirants Omoplátichs» para corregir la «cargazón» d'espalltas.

«Faixas hipogástricas» para corregir la obesitat, dilatació y abultament del ventre.

JOSEPH PUJOL

quirurgiá especialista en lo tractament de las hernias, ab larchs anys de práctica en la casa de D. Joseph Clausells de Barcelona. Establiment «La Cruz Roja».

REUS.—PLASSA DE PRIM.—RBS

Saló de perruqueria

DE

ROSENDO LLAGOSTERA

Carrer Llovera (Padró), 6, pral.—Reus.

Lo dueño d'aquest establiment se complau en oferir sos serveys al públich.

Diversions públicas

Teatro Fortuny

Companya cómich-dramática

de don Wenceslao Buena.

Funcions para avuy.—Tarde: l' aplaudit drama en 3 actes «La Dolores» y 'l juguet cómich en un acte «La cuerda floja».—A dos quarts de 4.

Nit: segon abono.—5.ª de la 1.ª série.—La magnífica obra dramática en 4 actes «Un banquero» y 'l juguet cómich en un acte «Las solteronas».

Entrada a localitat 3 rals.—Id. al país 2.

A tres quarts de nou.

Cromos y tarjetas

para felicitacions

S'ha rebut un variat y luxós assortit de cromos, cartulinas y tarjetas, tots ells d'alta novetat y propis para felicitacions.

Se venen a preus reduhidíssims.—Imprempta Ferrando, plassa de la Constitució.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

Píldoras de la Pell-Roja

Preparació especial de Joseph M. Font

(FARMACÈUTIC)

Demaneules tots los que tinguen tós en onalsevol Farmacia encara aquells que no hagin conseguit alivi ab cap altre de tots los acreditats específichs coneguts, tota vegada que ellas consistuixen un preciós medicament para combatrela.

Preu 1 pesseta capsas

Nota -Se envian per correu certificadas sens augment de preu als pobles ahont no hi hagi farmacia sempre que 's demanin duas capsas.

FARMACIA CENTRAL

ESPANYOLA

Pelajo, 42

Barña.

Publicacions regionalistas que s reben en aquesta Redacció.

«La Rensixensa», diari de Catalunya, «La veu de Catalunya», setmanari de Catalunya, «La Nació Catalana», Quinzinari de Catalunya, «L' Art del Pagés», quinzinari, «L' Aurora», mensual de Catalunya, «Lo Teatro Regional», setmanari de Barcelona. — «La Veu de Montserrat», setmanari de Catalunya, de Vich. — «La Costa de Llevant», setmanari de Catalunya, de Blanes. — «L' Olot», setmanari de Catalunya, de Olot. — «Las Cuatro Barras», setmanari de Catalunya, de Vilafranca del Panadés. — «Lo Geronés», setmanari de Catalunya, de Girona. — «La Veu del Vallés», setmanari de Catalunya, de Granollers. — «El Vendrellense», setmanari de Catalunya, del Vendrell. — «La Revista Gallega», setmanari de la Coruña (Galicia). — «Euskalduna», «Euskalzale», setmanaris de Bilbao (Bizcaya). — «El Eco del Guadalupe», setmanari de Alcañiz (Aragó).

Caramelos Pectorals

DEL

Metje Salas

Modificadors de la hipersecreció de la membrana mucosa aërea, disminuixen y fluidifican la biscoitat del moch bronquial, facilitan la expectoració, treuen la Tos y aumentan la respiració pulmonar.

Preparació molt eficas para combatre la Tos del Dengue, Bronquitis aguda y crónica, Asma, Enfisema pulmonar, Catarros crónich, sech y espasmódich, Coqueluche, Tos del sarampió y ferina y finalment totas las afeccions de las vias respiratorias. Se componen d' estimulants vegetals, sense que en sa preparació s' emplehin narcótics ni medicaments perillosos, per lo que poden ser presos sens cap temor y en calsevol cantitat, lo mateix per los noyets que per las personas majors.

Son bon sabor, fa sian presos fins ab avidés per los noys á quins es tan difícil ferlos prendre medicaments.

A cada capsas acompanya un prospecte.

Dipòsits en totas las provincias

Farmacia de don A. SERRA

Arrabal Santa Anna, núm. 80 - REUS.

Demanis en totas las Farmacias de la provincia

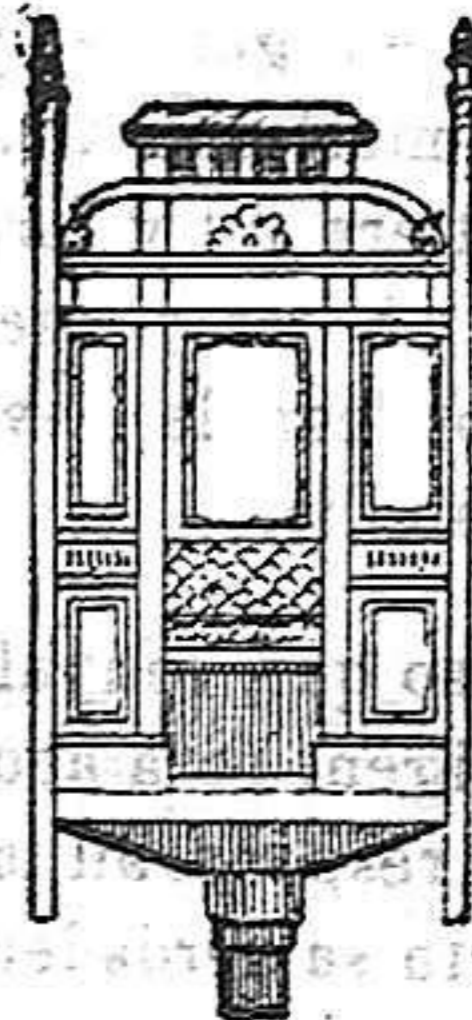
Preu de la capsas 6 rals

ASCENSORES-SIVILLA

Hidráulicos y Eléctricos

MONTA-CARGAS Y MONTA-PLATOS

APARATOS
ELEVADORES
DE
TODOS
SISTEMAS

MOVIDOS
POR MOTOR
DE
Vapor, de Gas
Y Á BRAZO

MUNAR Y GUITART

S. en C.

INGENIEROS Y ARQUITECTOS

LIBERTAD, 1, MADRID

La casa construye y tiene funcionando aparatos elevadores de todos los sistemas conocidos, como son los de equilibrio superior, equilibrio inferior, hidrostático, funiculares, de compensador, eléctrico, hidroeléctrico, mecánicos, á brazo, etc., que se describen en el CATALOGO GENERAL DE LA CASA.

Se facilitan Catálogos y Presupuestos

1897

PERA ADOB DE TOTAS LAS CULLITAS Y CULTIUS

INDISPENSABLE Y DE EXCELENTS RENDIMENTS

LO COMBINAT EMPLEO DE LAS

ESCORIAS THOMAS

COM ADO FOSFATAT

GARANTIZADAS PURAS

SOLUBLES AL CITRAT

Lo més económic, lo més eficas, lo més durader

SALES DE STASSFURT

COM ADOB POTASSICH

EN LAS FORMAS DE

SULFAT DE POTASSA, CLORURO DE POTASSA

SALS CALZINADAS RICAS EN SULFAT DE POTASSA,

KAINITA, ETC.

baix garantia del Sindicat de ventas de STASSFURT.

NITRAT DE SOSA

ADOB AZOAT

DE GRADUACIO GARANTIDA DE 15,12 A 16,00 AZOE Y D' EFECTES RAPITS Y SEGURS

Lirigirse pera prospectes é informes sobre l' empleo

A D. OTTO MEDEM.-VALENCIA